

Lacko internationella grundskola AB

2023-04-19

1 (21)

Dnr- SI 2022:11190

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Växjö
Internationella Grundskola F-6, Lacko
internationella grundskola AB.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Växjö Internationella Grundskola F-6* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Växjö Internationella Grundskola F-6* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av skolans resultat kring både kunskaper och värden och använda denna analys som underlag för skolans utvecklingsområden.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver under ledning av rektorn utveckla elevernas inflytande över undervisningen genom att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med skolans personal och elever utveckla en samsyn kring och ett gemensamt förhållningssätt till studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera identifierade avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning för att främja likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11190) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Växjö internationella grundskola F-6 leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet, fördelar resurser efter behov och möjliggör för ett kollegialt lärande. Rektorn tydliggör även skolans arbets- och förhållningssätt. Vidare visar granskningen att det på skolan finns ett visst jämställdhetsarbete, vilket främst tar sig i uttryck i att lärarna diskuterar frågor som rör kön och genus och försöker hantera dem på ett medvetet sätt i undervisningen. Däremot visar granskningen att rektorns analys av kunskaper och värden inte förklarar skillnaderna i skolans resultat och inte ligger till grund för skolans utvecklingsarbete.

Rektorn leder och organiserar arbetet

Granskningen visar att rektorn organiserar arbetet utifrån skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Dels handlar det om att rektorn gör skolans arbets- och förhållningssätt tydliga vilket underlättar introduktionen av nya och obehöriga lärare, dels om att rektorn ger lärarna tid för samverkan och kollegialt lärande och stämmer av att detta ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att rektorn har avsatt två timmar i veckan då samtliga lärare har mötestid under rektorns ledning. Dessa möten är i regel uppdelade för att rymma både behovsmöten, som ofta sker stadiesvis, och gemensamma möten för skolenheten, inklusive arbetsplatsträffar (APT). Därutöver finns en timme per vecka avsatt för stadiesvisa möten som leds av förstelärarna där lärarna bland annat arbetar med kvalitetsarbetet och pedagogiska frågor. Rektorn organiserar också ämneskonferenser vid särskilda studiedagar eller inom ramen för veckomötena där lärare träffar sina ämneskollegor från den andra skolenheten. Det kollegiala lärandet består framförallt av ett kontinuerligt arbete med skolans första prioriterade arbetsområde *Kooperativt lärande*, som är ett arbetssätt för att strukturera och utveckla samarbetet med och mellan elever i klassrummet. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att de anser att arbetssättet har haft positiva effekter på elevernas förmåga att samarbeta och utveckla relationer. Kooperativt lärande understödjer även skolans arbetssätt med ämnesövergripande teman, exempelvis genom att erbjuda arbetsformer för att utveckla elevernas ordförråd, vilket organiseras genom att lärarna tränar liknande begrepp i flera ämnen, så som i engelska, svenska och i ett orienteringsämne. Rektorn bekräftar genom lektionsbesök

och genom sin roll som undervisande lärare att det kooperativa lärandet implementeras i undervisningen. Vidare har rektorn under hösten lett arbetet att tillsammans med förstelärarna uppdatera det tematiska arbetssättet utefter Lgr 22. Skolans andra prioriterade område är *Läslyftet i skolan* vilket syftar till att väcka elevernas intresse för läsning i syfte att höja deras läsförmåga. Vid intervjuerna berättar lärare att *Läslyftet* även har bidragit till det kollegiala lärandet genom att skapa möjligheter för lärarna att dela erfarenheter kring hur läsning kan göras mer lustfyllt för eleverna. Vidare visar granskningen att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Av samtliga intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att skolans personal arbetar elevnära och utifrån skolans likabehandlingsplan på ett sätt som präglas av samsyn. Denna samsyn skapas genom tät kontakt mellan rektorn, lärare och elevhälsa och yttrar sig genom att skolans personal ser att alla elever är allas ansvar. Vidare framkommer i intervjuer med lärare och rektor att obehöriga lärare får stöd av en mer erfaren klasskollega men också av arbetslaget när det kommer till exempelvis hjälp med planering.

Jämställdhet diskuteras men hanteras inte strategiskt

Granskningen visar att rektorn inte leder något strategiskt jämställdhetsarbete men att lärarna på eget initiativ lyfter frågor kopplade till jämställdhet i undervisningen och i kollegiala samtal. Även om det finns en viss medvetenhet hos rektorn är det arbete som drivs inte strategiskt då det saknas systematiska och återkommande diskussioner kring jämställdhet bland skolans personal. Däremot framkommer det i intervjuer med rektorn och lärare att skolans personal har diskuterat frågor som berör jämställdhet i kollegiet och försökt medvetandegöra varandra kring hur de bemöter pojkar och flickor. Vidare lyfts frågor som berör jämställdhet med eleverna på särskilda temadagar. Lärare berättar att de på eget initiativ försöker föra en kontinuerlig dialog kring ämnen som rör jämställdhet och värdegrund med eleverna i klassrummet. Av samtliga intervjuer med personal och rektorn framgår att lärarna har ett medvetet förhållningssätt när det gäller elevernas placering i klassrummet och ser till att eleverna arbetar könsblandat också i lärpar. Yngre elever berättar vid intervjun att de inte upplever några skillnader mellan hur pojkar och flickor blir behandlade på skolan eller kring vad de får göra, men äldre elever menar att de ibland tycker att lärarna säger åt eleverna på olika sätt beroende på om eleven ifråga är en pojke eller en flicka. Rektorn har i sin analys av elevernas kunskapsresultat noterat att gruppen pojkar i årskurs 6 har ett lägre meritvärde än gruppen flickor, också över tid. Däremot har rektorn inte vidtagit några riktade insatser på skolenhetsnivå för att komma till rätta med detta, även om både rektorn och lärare vid intervjuerna återkommer till att de har förhoppningar om att skolans arbete med kooperativt lärande kan ha en positiv

effekt på pojkars lärande då det erbjuder mer varierade metoder för att aktivera eleverna i undervisningen.

Rektorn har en god överblick men baserar inte utvecklingsarbetet på en analys av resultaten

Granskningen visar att rektorn skapar sig en god nulägesbild av förutsättningarna för undervisningens genomförande och löpande omfördelar resurser för att bäst bemöta de behov som finns på skolan. Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns en pågående dialog mellan rektorn och skolans personal om behoven på skolan, vilken underlättas av att rektorn är närvarande och tillgänglig på skolan och att hen också arbetar som undervisande lärare. Rektorn har veckovisa möten med elevhälsoteamet där fokus ligger på enskilda elevärenden men även på mer allmänna utvecklingsbehov. Vidare får rektorn genom sina möten med arbetslagsledarna reda på vad som lyfts på arbetslagens veckomöten. Rektorn har även veckovisa avstämningar med skolans speciallärare. Av intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn vidtar åtgärder för att möta identifierade behov. Exempelvis har elevhälsoteamets kartläggningar visat att andelen elever med olika former av språksvårigheter har ökat över tid, vilket rektorn har hanterat genom att utöka antalet logopedtimmar. Granskningen visar också att eleverna görs delaktiga i vissa frågor som rör resursfördelning, till exempel genom en omröstning som avgjorde att skolan satsade på att renovera skolgården istället för att bygga ett tillagningskök.

Däremot visar granskningen att rektorns uppföljning och analys av kunskaper och värden inte på ett tydligt sätt ligger till grund för skolans utvecklingsarbete. Av intervjuer med lärare, representanter från elevhälsan och rektorn framgår att kunskapsresultaten följs upp vid klasskonferenserna, som hålls en gång per termin och klass, samt löpande vid lärarkonferenserna som sker varje vecka. Rektorn förklarar att klasskonferenserna lägger tyngdpunkten på de enskilda elever som riskerar att inte nå målen. Samtidigt säger rektorn att klasskonferenserna utgör ett viktigt underlag när hen skapar sig en överblick över skolans resultat. Därutöver sammanställer rektorn terminsvis även betygsresultaten i årskurs 6 och samtalar med lärarna efter utvecklingssamtalen för att skapa sig en överblick över vilka omdömen de satt. Av inkommen dokumentation samt av rektorsintervjun framgår att rektorn i sin analys visserligen har noterat vissa avvikelser i resultaten mellan elevgrupper och ämnen, bland annat att flickors kunskapsresultat genomgående är högre och att svaren på elevenkäterna pekar ut studieron som problematisk. Däremot har rektorns analys inte fångat upp några av de mer framträdande avvikelserna och heller inte mynnat ut i tillfredsställande förklaringar till dessa. Exempelvis har rektorn inte noterat de skillnader mellan gruppen pojkar och gruppen flickor som framgår av svaren i

Skolinspektionens elevenkät kring stöd respektive trygghet.¹ Vidare har skolan höga genomsnittliga betygspoäng i flera ämnen men ändå en förhållandevis låg andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen.² Rektorn kan inte ge någon tydlig förklaring till den här skillnaden, även om hen i den inkomna dokumentationen resonerar kring att en bidragande orsak till att andelen elever som inte når kunskapskraven i alla ämnen kan vara att flera elever har haft svårt att nå målen i simning i idrott och hälsa. Vidare framgår av intervjuer med rektorn och personal att skolans nuvarande utvecklingsarbete inte bygger på en analys av skolans resultat. De båda prioriterade arbetsområdena kring kooperativt lärande respektive läslýftet har inte kommit till stånd på basis av behov som identifierats på skolan. Även om lärare beskriver att det kooperativa lärandet har stärkt lärarnas förmåga att samverka och att satsningen på läslýftet har stärkt elevernas läslust, så framgår det av samtliga intervjuer med rektorn och personal, liksom av inkommen dokumentation, att det i nuläget inte finns något utvecklingsarbete som specifikt utgår från skolans resultat och måluppfyllelse.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av skolans resultat kring både kunskaper och värden och använda denna analys som underlag för skolans utvecklingsområden.

Granskningen visar att rektorn regelbundet följer upp skolans resultat avseende både kunskaper och värden men att denna uppföljning inte mynnat ut i en analys som på ett systematiskt sätt försöker identifiera orsakerna till konstaterade skillnader i resultat mellan ämnen, årskurser och grupper. Exempelvis omfattar rektorns uppföljning inte skillnaderna i pojkars och flickors upplevelser av trygghet och stöd och i analysen finns inga tydliga förklaringar till varför pojkars kunskapsresultat är lägre än flickors. Vidare ligger rektors analys inte till grund för skolans utvecklingsarbete, som riskerar att bli mindre träffsäkert och därför inte bidra till de aspekter av undervisningens kvalitet som främst behöver förstärkas.

¹ Indexvärdet för elevsvaren i Skolenkäten vt 2022 för årskurs 5, Växjö internationella grundskola F-6, är: avseende trygghet 9,1 för flickor och för pojkar 7,8, samt avseende stöd 7,6 för flickor och 6,6 för pojkar. Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning.

² Enligt Skolverkets statistik var andelen elever i årskurs 6 på Växjö internationella grundskola F-6 som nått kunskapskrav i alla ämnen läsåret 2021/2022 på 60,9 % (riket: 73,7 %). Läsåret 2020/2021 var motsvarande siffror 63,0 % för skolan och 72,4 % för riket. E

I 4 kap. 4-5 §§ skollagen anges att rektorn ansvarar för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp, analyseras och utvecklas. Inriktningen för det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de nationella målen. Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete bör rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen av skolans resultat analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Vidare behöver analysen omfatta om orsakerna till resultaten framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras. Utifrån denna analys bör rektorn identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.³

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar sin analys av verksamhetens resultat i syfte att skapa en god grund för utvecklingen av undervisningen. Rektorn behöver exempelvis systematiskt kartlägga de skillnader som finns mellan elevgrupper och ämnen i allmänhet och mellan könen i synnerhet, också med avseende på frågor som rör värdegrund, trygghet och bemötande. Utifrån kartläggningen behöver sedan rektorn fördjupa sin analys. I den fördjupade analysen bör rektorn och lärarna försöka hitta förklaringar till de resultat som framgått. I analysarbetet kan rektorn med fördel dra nytta av sin goda och djupgående kännedom om verksamheten och elevernas resultat för att på ett tydligare sätt knyta skolans utvecklingsarbete kring de behov som löpande identifieras på skolan.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen har en tydlig struktur och att lärarna till viss del synliggör undervis-

³ Skolverket (2015): Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, s. 31

ningens syfte. Undervisningen omfattar ett aktivt lärarstöd, men är inte tillräckligt varierande i alla ämnen. Däremot anpassas undervisningen till aktuell elevgrupp och präglas av höga förväntningar, samt stärker elevernas självförtroende. Även om eleverna får reflektera över sitt eget lärande och kring öppna frågor, görs de bara vid enstaka tillfällen delaktiga i undervisningens planering och utvärdering.

Undervisningen följer en tydlig struktur men är inte alltid stimulerande

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad, följer ett logiskt flöde och att syftet ofta görs tydligt för eleverna. Lärare berättar vid intervjuerna att de synliggör undervisningens mål och syfte på olika sätt beroende på elevernas ålder och mognad, exempelvis genom att presentera lärandemålen tillsammans med en bedömningsmatris i början av varje arbetsområde, eller genom att sätta upp lektions- eller veckomål. Dock framgår det av elevintervjuer och lektionsobservationer att lärarna inte alltid kopplar innehållet i enskilda lektioner till lärandemålen eller till ett övergripande syfte. Exempelvis säger elever att de sällan vet varför de ska lära sig en viss sak, utan att de snarare gör som de blir tillsagda. Vid de observerade lektionerna förekommer även att lärare berättar *vad* eleverna ska arbeta med, men inte tydligt förklarar *varför* genom att knyta an till läroplanen. Samtidigt framkommer det vid intervjuer med lärare och elevhälsa att skolans arbete med kooperativt lärande understödjer lärarnas arbete med lektionsstrukturen. Vid samtliga observerade lektioner kombineras olika arbetsuppgifter på ett logiskt sätt och både observationer och intervjuer med lärare visar att lektioner ofta har en tydlig inledning och avslutning. Lärarna berättar att de brukar dela tips med varandra kring hur lektioner kan inledas och avslutas.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd och ofta innehåller varierade arbetssätt och arbetsformer, men att undervisningen i vissa ämnen inte är tillräckligt varierande för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna hjälper eleverna så att de kan komma igång med arbetet eller komma vidare när de kör fast. Elever berättar att de för det mesta får hjälp av lärarna när de tycker att något är svårt, att lärarna kan förklara på olika sätt och till exempel formulera om svåra frågor i läroboken så att eleverna förstår dem. Lärare berättar vid intervjuerna att de arbetar med att variera undervisningssättet genom att till exempel växla mellan enskilt arbete och arbete i grupp eller genom att använda olika typer av interaktiva verktyg och lärspel. De observerade lektionerna innehåller olika typer av aktiviteter, så som genomgång, film, tyst läsning, arbete i boken och skriva, samt växlingar mellan arbete enskilt, i par eller grupper och i helklass. Samtidigt säger eleverna att de uppskattar de praktiskt-estetiska ämnena mer eftersom man under de lektionerna i

högre utsträckning får röra på sig, samarbeta med sina kompisar och leka lekar. Elever upplever att arbetspassen i de teoretiska ämnena är för långa eller för ofta har nollbyten och att man under dessa lektioner varken får prata eller röra på sig, vilket bidrar till att lektionerna ibland upplevs som tråkiga och enformiga. Av intervjuer med elever framgår att det är vanligare med rörelsepauser i årskurs 1-3 än i årskurs 4-6, och att detta är något som de äldre eleverna saknar. I Skolinspektionens enkät för vårterminen 2022 hamnar elevsvaren kring stimulans från elever i årskurs 5 på Växjö internationella grundskola F-6 på ett relativt lågt värde.⁴⁴ Av rektorsintervjun framgår att frågan om stimulans har lyfts i arbetslagen, men att detta hittills inte mynnat ut i något konkret arbete.

Undervisningen anpassas efter eleverna och stärker deras självförtroende

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar och arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Elever berättar vid intervjuerna att lärarna är duktiga på att uppmuntra dem och få dem att fortsätta försöka också när något är svårt. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna vet vad eleverna tycker är särskilt roligt, till exempel att arbeta med lärplattan eller spela spel. Andra exempel på hur lärarna gör för att stärka elevernas motivation är att någon lärare låter eleverna räkna hur mycket av lektionen som återstår med hjälp av lärverktygets digitala klocka, medan läraren i en annan klass har gjort en skrivhörn där eleverna får skriva fritt. Lärare säger också att de lyssnar på eleverna och låter dem dela med sig av sina erfarenheter i klassrummet. Vid de observerade lektionerna finns exempel på hur läraren uppmuntrar eleverna att berätta om saker de upplevt i relation till undervisningsämnet. Vidare framgår av intervjuer med lärare, rektorn och representanter från elevhälsan att lärarna är duktiga på att se eleverna och uppmuntra dem att tro på sin egen förmåga när det gäller sådant de tycker är utmanande. Ett exempel är att lärarna uppmuntrar eleverna att prata inför klassen genom att räcka upp handen och dela med sig av sina tankar.

Granskningen visar att undervisningen till övervägande del anpassas för att stödja och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Lärare berättar exempelvis att de elever som har svårt att skriva får stöd med det eller får skriva mindre, medan en elev som har kommit långt i sitt skrivande uppmuntras till att använda sig av fler beskrivande ord eller får en extra uppgift. En lärare säger att hen försöker beskriva extrauppgifterna redan vid lektionens början och se till så de ligger i det digitala presentationsverktyget så att eleverna vet vad de ska göra när de är klara.

⁴⁴ I Skolenkäten för vårterminen 2022 ligger indexvärdet för stimulans på 5,5 för elever i årskurs 5 vid Växjö internationella grundskola F-6, jämfört med snittet för riket som är 6,0.

Extrauppgifterna kan till exempel vara extra uppgifter i matematik, en frågesport om kroppen eller en uppgift som eleverna ska arbeta med på surfplattorna. På mellanstadiet använder sig lärarna ibland av ett digitalt läromedel som anpassar nya uppgifter efter hur eleven ifråga har presterat tidigare. Lärare berättar vidare att undervisningsmaterialet ofta är anpassat till olika nivåer och att närvaron av ytterligare en lärare eller en klassresurs vid vissa lektioner gör det ännu lättare att anpassa undervisningen efter enskilda elevers behov. Samtidigt framgår av intervjuer med lärare, elever och representanter för elevhälsan att lärarna har svårare att anpassa undervisningen så att den fungerar utmanande för de elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling. De elever som behöver längre tid på sig eller mer hjälp får arbeta i en mindre klass utanför klassrummet, medan elever beskriver att de ibland får sitta och rita när de har hunnit arbeta klart. Vid någon av de observerade lektionerna får elever som är klara läsa i sin bänkbok istället för att göra fördjupande uppgifter inom lektionsämnet.

Elevernas delaktighet i undervisningen kan utvecklas

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande och resonera kring öppna frågor. Lärare berättar att de ofta låter eleverna fundera över frågor så som *Vad har du lärt dig?* eller *Vad var jobbigt?* och att möjligheterna till den typen av självreflektion ökar med barnens ålder. Vid elevintervjuerna framgår att undervisningen också innehåller inslag som visar att det går att lösa uppgifter på olika sätt. I någon klass har läraren arbetat med så kallade VÖL-scheman (Vet, Önskar veta, Lärt mig), som syftar till att göra eleverna medvetna om vad de redan kan om ett ämne, aktivera deras nyfikenhet kring vad de vill lära sig och samtidigt formulera vad de lärt sig efter arbetsområdet.

Däremot visar granskningen att eleverna bara vid enstaka tillfällen görs delaktiga i undervisningens planering och utvärdering. Flera lärare berättar att de använder snabba utvärderingar i form av exit tickets och elever från en årskurs berättar att de arbetar med en skriftlig reflektion i slutet av varje arbetsvecka där de får skriva om vad de lärt sig, vad de tyckt har varit roligt och ge sig själva beröm. Dessa utvärderingar fokuserar framförallt på elevens självreflektion och mer sällan på undervisningens kvalitet och innehåll. Av lärarintervjuerna framgår att lärarna framförallt låter eleverna utvärdera undervisningen tid terminsslut. Vid de tillfällena får eleverna svara på frågor både kring den gångna terminen och vad de vill lära sig framöver. När det gäller elevernas inflytande över undervisningens planering, kan eleverna bara ge exempel som rör redovisningsformer eller tematiskt arbete i samband med högtider. I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att eleverna framförallt får inflytande över arbets- och redovisningsformer. Samtidigt säger lärare att de ser elevernas

självreflektioner kring sitt lärande som en indirekt feedback kring hur de undervisar och vid de tillfällena till exempel tar till sig om många elever har upplevt att en lektion har varit jobbig.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärare behöver under ledning av rektorn utveckla elevernas inflytande över undervisningen genom att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna bara vid enstaka tillfällen ges möjlighet till inflytande över undervisningens planering och utvärdering. Därmed finns en risk att eleverna upplever undervisningen som mindre stimulerande och att lärare saknar ett viktigt underlag för att utveckla undervisningen.

I 4 kap. 9 § i skollagen anges att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen och fortlöpande stimuleras till att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla den. Även läroplanen betonar vikten av elevers inflytande över utbildningen och anger att alla lärare ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Lärarna ska också planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna, som ska erbjudas möjlighet att välja ämnen, teman och aktiviteter. Detta är inte minst viktigt eftersom en undervisning som drivs genom demokratiska arbetsformer förbereder eleverna för att aktivt delta i samhällslivet och utvecklar deras förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Rektorn har ett särskilt ansvar för att se till så att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.⁵

Skolinspektionen har i en tidigare kartläggning sett att lärare som arbetar framgångsrikt med att stärka elevers inflytande introducerar för eleverna vad de ska lära sig med utgångspunkt i kursplanen och sedan tillsammans med eleverna utformar hur detta ska gå till.⁶ Detta arbetssätt öppnar också upp för att låta eleverna löpande utvärdera undervisningen både avseende innehåll och genomförande. För att

⁵ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar.

⁶ Skolinspektionen (2018) *Att skapa förutsättningar för delaktighet i undervisningen*, Tematisk kvalitetsgranskning. Stockholm: Skolinspektionen, s 41.

åstadkomma detta är det viktigt att förankra en gemensam förståelse bland lärarna av vad delaktighet innebär, vilket exempelvis kan ske genom att rektorn skapar forum för kollegiala samtal.⁷

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna under rektorns ledning aktivt arbetar för att öka elevernas inflytande över och delaktighet i undervisningen genom att utveckla varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. En framkomlig väg är att koppla frågan om elevernas inflytande och delaktighet till det pågående samtal kring kooperativt lärande som under en längre tid har funnits på Växjö internationella grundskola F-6.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att det på skolan finns ett gemensamt, medvetet och aktivt arbete för elevernas trygghet. Emellertid visar granskningen att även om det finns ett visst samlat arbete kring studiero, där regelbundna kartläggningar av elevernas upplevelser ingår, så vägs elevernas upplevelser inte i tillräcklig utsträckning in i arbetet med studiero.

Skolan har ett gemensamt trygghetsarbete

Granskningen visar att det på skolan finns ett gemensamt, medvetet och aktivt arbete med att skapa trygghet för eleverna. Skolan har ett främjande arbete kring trygghet som bygger på ett gemensamt förhållningssätt och som bottnar i en hög vuxennärvaro i skolans miljöer och en nära kontakt mellan skolans personal och eleverna. Lärare berättar att också den gemensamma utflykt som anordnas för lågstadiet i början på varje termin är en del i det trygghetsfrämjande arbetet. Rektorn berättar att eftersom skolan är så liten har rektorn kännedom om hur enskilda elever mår och upplever tryggheten på skolan. Det förebyggande arbetet konkretiseras bland annat genom sociala mål, som handlar om vad klassen som grupp behöver arbeta mer med. En

⁷ Skolinspektionen (2018), s 7.

lärare anpassar de sociala målen efter vad eleverna skriver i den utvärdering som de gör i slutet på varje arbetsvecka, medan en annan lärare formulerar målen utifrån sådant hen noterat att gruppen behöver träna mer på. Lärare berättar att de också ibland har mål som är mer tydligt kopplade till kooperativt lärande. Vid en av de observerade lektionerna är två sociala mål angivna på tavlan. De lyder: *vi är rädda om varandra; vi hälsar på varandra*. Rektorn berättar att skolan även har haft ett värdegrundsarbete kring hur eleverna pratar med varandra, vilket är en annan del av det förebyggande arbetet. Av samtliga intervjuer framgår att elevernas upplevelser av tryggheten på skolan kartläggs regelbundet och på olika sätt. Dels besvarar eleverna en gång per termin en enkät om trygghet och studiero. Därutöver får eleverna i vissa årskurser göra sociogram som visar hur relationerna ser ut i klasserna, medan läraren i andra årskurser stämmer av hur eleverna känner inför att komma tillbaka till skolan efter loven genom rituppgifter. På skolan finns även andra förebyggande åtgärder, bland annat ett mobilförbud under skoldagen som motiveras av att tryggheten och studieron annars riskerar att påverkas negativt av bland annat sociala medier. Eleverna lämnar in sina telefoner på morgonen och får tillbaka dem när dagen är slut. Vidare framgår av intervjuerna med rektorn och skolans personal att det finns en gemensam rutin som beskriver arbetsgången för det åtgärdande trygghetsarbetet. Därutöver lyfts trygghetsrelaterade problem kring enskilda elever eller elevgrupper under måndagsmötena.

Elevernas upplevelser vägs inte in i arbetet med studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett visst samlat arbete med studiero, men att elevernas upplevelser av studiero inte alltid tas på allvar. Av intervjuer med skolans personal framgår att det finns en likabehandlingsplan som beskriver det främjande arbetet kring studiero. Samtidigt framgår av intervjuer med lärare och elever att lärare har olika toleransnivå. Av elevintervjuerna framgår att vissa lärare höjer rösten och blir arga och att klassen i regel har bäst arbetsro tillsammans med mentorsläraren. Elever säger också att de tycker studieron påverkas negativt av att rasterna ofta är för korta, vilket gör att de tar med sig konflikter och samtal in på lektionen igen. Elever säger att lärarna förväntar sig att de ska kunna lägga det som händer på rasten åt sidan under lektionen, vilket elever tolkar som att lärarna inte bryr sig. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att det finns en gemensam arbetsgång för att åtgärda problem kring studiero när de uppkommer. Det finns även klassrumsregler, men det framkommer i elevintervjuerna att elever inte upplever att de har varit med och tagit fram dem. Granskningen visar vidare att elevernas upplevelser av studieron kartläggs genom regelbundna enkäter, men av samtliga intervjuer framgår att det saknas en samsyn kring studiero på skolan. Denna brist på samsyn tar sig främst i uttryck i att skolans personal och elever upplever studieron på olika sätt. Av elevintervjuerna

framgår att eleverna ofta tycker att det finns problem med studieron, medan intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa visar att personalen upplever studieron på skolan som mycket god. Rektorn, lärare och övrig personal har diskuterat dessa skilda upplevelser, men diskussionerna har hittills inte mynnat ut i ett konkret arbete som tar hänsyn till elevernas upplevelser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med skolans personal och elever utveckla en samsyn kring och ett gemensamt förhållningssätt till studiero.

Skolinspektionens granskning visar att även om det finns ett visst samlat arbete för att främja och åtgärda studiero, vägs inte elevernas upplevelser in i detta arbete på ett tydligt sätt när till exempel ordningsregler tas fram. Det blir därför svårt att skapa en samsyn mellan skolans personal och skolans elever kring vad som kännetecknar en god studiero och hur den ska upprätthållas.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Skolinspektionen har i en tidigare kartläggning sett att ett framgångsrikt arbete med studiero kännetecknas av både en skolgemensam bild av nuläget och en samsyn kring arbets- och förhållningssätt. Frånvaron av en sådan samsyn leder till att arbetet med studiero blir mer avhängigt enskilda lärares förmåga än resultatet av ett sammanhållet arbete och resulterar i stora skillnader mellan olika ämnen och klasser. För ett framgångsrikt arbete med studiero behöver även eleverna göras delaktiga och omfattas av denna samsyn. Detta kan till exempel göras genom att elever får diskutera vad studiero är och hur den kan uppnås, vilket bidrar till att skapa en gemensam referensram.⁸

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar skolans gemensamma arbete med studiero. Vid Växjö internationella grundskola F-6 görs redan idag regelbundna kartläggningar av elevers generella upplevelse av studiero. Men de kartläggningarna behöver på ett tydligare sätt kopplas till det konkreta arbetet kring

⁸ Skolinspektionen (2020) *Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom ramen för regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2019*. Stockholm: Skolinspektionen, s 12, 31.

studiero och också uppmärksamma de skillnader som finns mellan olika klassrum, årskurser och lärare. Att bygga vidare på lärarnas arbete i klassrum där eleverna upplever studieron som god kan vara en framkomlig väg. Skolinspektionen vill i sammanhanget särskilt understryka vikten av elevernas löpande delaktighet både i att ta fram ett gemensamt förhållningssätt och i att formulera regler för hur ett sådant förhållningssätt ska respekteras.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn ger lärarna möjlighet att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg genom gemensamma diskussioner. Vidare visar granskningen att även om rektorn följer upp skolans resultat så saknas en tydlig analys som kan förklara skillnader och avvikelser i betyg mellan ämnen och lärare.

Lärarna ges förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Av lärarintervjuerna framgår att lärare upplever att de har gott om tid till samverkan kring omdömen och betygssättning inom arbetslagen. Lärare berättar att de sambedömer de nationella proven i årskurs 3 och rektorn har avsatt tid för lärare att samverka kring de nationella proven i årskurs 6. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att lärarna använder sig av Skolverkets bedömningsstöd och att personalen också har ägnat måndagsmöten åt den nya läroplanen och till gemensamma diskussioner om betygskriterierna och hur de ska tolkas. Rektorn berättar att man under enstaka onsdagskonferenser eller studiedagar håller ämneskonferenser och lärare berättar att det förekommer att lärarna som undervisar i årskurs 1-3 stämmer av sin tolkning av kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper med sin ämneskollega i årskurs 4-6. Dock framgår det av lärarintervjuer att framförallt de lärare som saknar ämneskollegor på skolan hade önskat möjligheter till att samarbeta kring kvalitetssäkring av omdömen och betyg med lärare från andra skolor. Rektorn berättar att skolan tidigare hade ett nära samarbete med andra friskolor i kommunen, vilket också omfattade en samverkan

kring betyg och bedömning. Nu har emellertid dessa friskolor blivit uppköpta av större skolkoncerner, vilket rektorn menar har förstärkt upplevelsen av konkurrens och gjort att det blivit mindre naturligt att ta kontakt.

Rektorns analys förklarar inte fullt ut avvikelser i betygssättningen

Granskningen visar att rektorn saknar tydliga förklaringar till existerande betygsskillnader och till avvikelser i lärarnas betygssättning. Av inskickad dokumentation samt av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att rektorn regelbundet följer upp omdömen och betyg. Vidare framgår att rektorn har anat vissa avvikelser i lärarnas betygssättning. Vid intervjun förklarar rektorn detta med att det förekommer att lärare på skolan bedömer eleverna särskilt strängt och exempelvis inte ger betyget E om eleven inte lämnat in samtliga uppgifter eller gjort alla prov. Detta har diskuterats i kollegiet, där rektorn också har lyft den potentiella risken för att lärare omedvetet jämför eleverna med varandra, så att svagare elever som egentligen når kunskapskraven ändå inte får ett godkänt betyg i en klass där många elever ligger på en hög kunskapsnivå. Denna risk bedömer rektorn som särskilt stor i ämnet engelska, eftersom skolan har engelsk profil. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att rektorn har noterat att skolans betyg över tid ofta legat lägre än elevernas resultat på nationella prov och att detta har diskuterats i kollegiet, men sedan inte analyserats eller hanterats vidare.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver analysera identifierade avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning för att främja likvärdighet.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har identifierat vissa avvikelser i lärarnas betygssättning men att denna uppföljning inte resulterat i en förklarande analys. En konsekvens av att rektorn inte tagit reda på vilka förklaringar som finns till de avvikelser som identifierats blir att det är svårt för rektorn att ta ansvar för att betygen som sätts är rättvisande och likvärdiga.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning (SKOLFS 2022:417) framgår att rektorn bör följa upp betyg inom skolenheten på ett sätt som möjliggör att insatser som ökar likvärdigheten sätts in vid behov. Rektorn behöver även se till att det finns förutsättningar för att fördjupa analysen för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

Om avvikelser förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte.⁹ Det framgår av läroplanen att läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Det framgår också att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.¹⁰

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att fördjupa sin analys av de avvikelser som identifierats i lärarnas betygssättning och påbörja ett aktivt arbete för ökad likvärdighet. Målet med analysen är att hitta relevanta förklaringar till avvikelserna. För att rektorn ska kunna göra en bedömning av ifall avvikelserna är motiverade behöver förklaringarna problematiseras och kritiskt granskas. I arbetet behöver rektorn ta reda på om lärarna till exempel har olika tolkningar av styrdokumentet, hur lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer och huruvida lärarna särskilt har beaktat de nationella proven. Resultatet av denna analys behöver därefter diskuteras tillsammans med lärarna för att höja bedömningarnas kvalitet och utjämna skillnader inom skolan mellan lärare, ämnen och årskurser.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Ulrika Kolben Waaranperä

Föredragande
Signerat av: Ulrika Kolben Waaranperä

I handläggningen av ärendet har även utredare Elsa Widerberg medverkat.

⁹ Skolverket (2022) *Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och prövning*. Stockholm: Skolverket, s. 46–48.

¹⁰ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.7 Bedömning och betyg, 2.8 Rektorns ansvar.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 8-9 februari 2023. Besöket genomfördes av Ulrika Kolben Waaranperä och Elsa Widerberg.

Växjö internationella grundskola F-6 har en fristående huvudman, Lacko internationella grundskola AB, som har ytterligare en skolenhet, Växjö internationella grundskola 7-9. Skolan har 137 elever som går i årskurs 1-6 och ligger i Växjö kommun. Förskoleklassen ingår inte i Skolinspektionens granskning.